

твору, у тому числі і вірша, як і стиль окремого автора, в значній мірі визначаються синтаксисом.

В поезії, зустрічається стилістичний прийом, який можна визначити як значуща відсутність фрагмента тексту, — його можна розглядати як еквівалент тексту.

В поетичній мові проявлення індивідуальності являється одним із самих основних засобів її впливу на читача.

Поетичні твори об'єднані спільними особливостями організації художньої інформації, що визначаються як стратегії і тактики композиції, знання про які є важливими як для авторів віршованих творів, так і для читацької аудиторії, оскільки вони забезпечують комунікативність поетичного тексту.

ЗАСТОСУВАННЯ КОЛАЖУ У НАВЧАННІ УСНОГО МОВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ

Доп. — Євтухова О., ПР-41

Наук. кер. — викл. Глуценко О.М.

Пошуки нових прийомів реалізації принципу наочності привели до таких понять, як «колажування» і «колаж». Уперше ці терміни були ужиті німецьким методистом Б.-Д. Мюллером у 1977 р. У Росії перші публікації про застосування прийому колажування з'явилися на початку 1990-х років. Н.П. Грачова, Л.Н. Яковлева, М.А. Нефедова цікавилися питанням колажування. Проблемою колажування в процесі викладання іноземних мов у вищому навчальному закладі займалася Сухова Н.А.

Колаж (від французького слова collage) означає наклеювання. По-перше, це прийом в образотворчому мистецтві, що полягає в наклеюванні на яку-небудь основу матеріалів, що відрізняються від неї кольором і фактурою; твір, виконаний у цій техніці. По-друге, введення у твір стилістично далеких фрагментів з творів інших композиторів. За визначенням Б.-Д. Мюллера, М.А. Нефедової, Н.П. Грачової, колажування — асоціативне нарощення лексико-семантичного

тла ключового поняття – реалії, відсутньої в рідній культурі учнів.

Ми визначаємо колаж як засіб мовної і немовної (екстралінгвістичної) наочності, що допомагає в розкритті денотативного, сигніфікативного і культурно-країнознавчого значення поняття, відсутнього в рідній мові учнів, у формі плаката з картинами, написами, схемами чи таблицями, розташованими навколо цього поняття за годинниковою стрілкою. Колажування — на погляд Сухової Н.А.— це процес, що складається, по-перше, з добору екстралінгвістичної і мовної наочності, що розкриває всі значення поняття, по-друге, з розподілу відібраних матеріалів у колажі, по-третє, з навчальної роботи з колажем.

Мовна наочність може бути представлена в колажі у виді демонстрації «комунікативно-сміслової функції мовного явища в мовленні», виписаними пропозиціями з текстів, що пояснюють зображене, що є опорою і зразком говоріння; демонстрацією мовних явищ в ізольованому вигляді (звуків, букв, складів, окремих слів). На картинах можуть бути написані слова, що важко запам'ятовуються чи ті, що неправильно вимовляються студентами. Додатково можна підкреслити чи виділити фломастером іншого кольору звуки в транскрипції чи букви в написаному слові; колаж може містити мовну наочність у вигляді схем, таблиць, що пояснюють граматичні, лексичні, стилістичні явища і культурно-країнознавчі поняття.

Колаж належить і до немовної наочності. У ньому можуть бути використані як картини, фотографії, малюнки кроки, вирізки з газет, журналів, так і картини, намальовані самим автором колажу.

За участю аналізаторів колаж відноситься як до зорової наочності (під час його вивчення), так і до зоровомовленневомоторної (під час озвучування колажу).

Вирізняють наступні види колажування: «блок-асоціограма», «асоціограма», «блок-колаж».

Приєм колажування є ідеальним засобом не тільки розвитку уваги, але і засобом семантизації, контролю, мотивації

у формуванні культурно-країнознавчої компетенції, зоровою опорою в усному мовленні студентів.

У формуванні культурно-країнознавчої компетенції колаж виконує дві функції. Для викладача це інструмент керування пізнавальною діяльністю студентів, формування в них культурно-країнознавчих знань, понять, навичок і умінь. Для студентів колаж — це засіб пізнання, застосування знань і опора для усного мовлення. Форми роботи з застосуванням колажування в усному мовленні студентів можуть бути наступними:

- 1) обговорення блок-асоціограми;
- 2) семантизація культурно-країнознавчих понять;
- 3) застосування етикетних діалогів у «міжкультурній комунікації»;
- 4) рольова гра;
- 5) захист колажу у вигляді монологічного висловлювання;
- 6) бесіда по змісту переглянутого фільму з опорою на колаж;
- 7) складання діалогів на основі прослуханої інформації і складеного до неї колажу;
- 8) використання колажування під час лекції.

Колаж можна використовувати для навчання всіх видів мовленнєвої діяльності. Блок-асоціограма є ідеальним зразком детального вивчення плану культурно-країнознавчої теми.

Колаж сприяє повному розкриттю культурно-країнознавчого поняття. Процес колажування дозволяє урізноманітнити форми навчання. Колажування розвиває творче мислення студентів, увагу, стимулює мовленнєве спілкування, створює ефект присутності в ситуації міжкультурного спілкування. Колаж — ефективний засіб організації парної, групової, колективної та самостійної роботи студентів.